

Aktualitások a CeraMIS adatbáziskezelő rendszerről

Zöldföldi Judit

Universität Tübingen, Institut für Geowissenschaften, Wilhelmstr. 56, D-72074 Tübingen, Germany

zoeldfoeldi@yahoo.de

A CeraMIS egy internet-alapú, interdiszciplináris adatbáziskezelő rendszer, melyet a jelen magyar-német bilaterális program - “*Újkőkori kerámiák távolsági kereskedelme*” - keretében fejlesztettünk ki. A rendszer célja a kerámiák készítéséhez szükséges nyersanyagok (agyag és soványító anyag), illetve a kerámiák felszíni kezeléséhez felhasznált pigmentek jellemzőinek szisztematikus gyűjtése és adatbázisba rendszerezése. Továbbá, a régészeti leletek régészeti illetve archaeometriai leírásának tárolására is lehetőséget nyújt a rendszer.

A projekt motivációja az az általánosan elfogadott tény, hogy az őskori kerámiát – néhány kivételtől eltekintve – helyi nyersanyagból készítették. A történetileg rendkívül fontos "kivételek" felismeréséhez, azaz a kerámiák eredetének meghatározásához azonban széleskörű archaeometriai háttérre, illetve ezen ismeretek szisztematikus rendszerezésére van szükség.

Az adatbázis rendszer két fő komponensből áll: (1) egy SQL adatbázis és (2) a munkacsoportunk által kifejlesztett CeraMIS software, mely az adatok felhasználóbarát bevitelét és kezelését biztosítja. A rendszer olyan archeopetrologiai és archeogeokémiai adatokat fogadására alkalmas, mely a régészeti kerámiák vizsgálatában hagyományosnak tekinthető (makroszkópos és mikroszkópos leírás, XRD, XRF, INAA, etc.), ugyanakkor lehetőségét biztosítjuk új módszerek eredményeinek felvételére is (pl. PGAA). Ezenkívül a felületi kezelésekhez felhasznált nyersanyagok vizsgálatában, leginkább roncsolásmentes analitikai módszerek eredményeit is tárolja az adatbázis (pl. Raman, μ -Raman spektroszkópia, μ XRF, μ XRD, FTIR). További fontos jellemzője a CeraMIS adatbázisnak az, hogy a felhasználó egyértelmű információval rendelkezik arról, hogy az adott eredmények a kerámia mely részének/alkotóelemének vizsgálatából szárazik.

A kifejlesztett rendszer célja az, hogy segítséget nyújtson az adatok összehasonlításában, származási hely meghatározásában és körülhatárolja, mely információk hiányoznak adott lelőhelyről, nyersanyagról. A kutatási adatok koordinált és egyértelmű elérhetősége minden kutató számára hasznos és szükséges, aki interdiszciplináris és nemzetközi projekteken vesz részt.

A rendszert kliens-szerver architektúra alapján működik, mégpedig úgy, hogy a további módosítások és kiegészítések adatvesztés nélkül lehetségesek. A rendszer rendszeresen bővül a felhasználók igényei, tapasztalatai és észrevételei alapján.